

Саопштење за јавност Светог Архијерејског Сабора

Саопштење за јавност Светог Архијерејског Сабора Српске Православне Цркве са редовног заседања одржаног у Сремским Карловцима и Београду од 15. до 21. маја 2022. године

Овогодишње редовно заседање Светог Архијерејског Сабора Српске Православне Цркве започето је 15. маја у Сремским Карловцима, једном од седишта Патријараха српских, а поводом прославе значајног јубилеја – стогодишњице уједињења српских покрајинских Цркава у једну и јединствену Српску Православну Цркву и васпостављања статуса аутокефалне Српске Патријаршије (1920). Прослава овог значајног јубилеја већ два пута је одлагана услед пандемије коронавируса.

Саборски оци су посебну пажњу посветили теми светих угодника Божјих. Препознајући у примеру њиховог врлинског живота, мучеништва, исповедништва и подвижништва неугасиву ревност за веру, Српска Православна Црква уношењем у Диптихе светих препоручује ова новојављена и новопрослављена светила Православља својој духовној деци као пример за углед у врлини и чврстини вере, наде и љубави. Лику светих прибројане су следеће личности: свети Данило, епископ карловачки и плашчански, са датумом празновања 27. јануара/9. фебруара; свети Иринеј (Ћирић), епископ бачки, исповедник вере, са датумом празновања 24. марта/6. априла; света

73 свештеномученика горњокарловачка, чији спомен празновања има бити заједно са споменом светог свештеномученика Саве горњокарловачког, 4/17. јула; свети свештеномученик Недељко Раковички (Стреличић), са датумом празновања 8/21. маја; свети свештеномученик Милош (Билбија) Грковачко-црнолушки, са датумом празновања 28. јула/ 10. августа; свети свештеномученици Илија (Будимир), Ристо (Ћатић), Коста (Станишић) и остали ливањски мученици, чији датум празновања ће ускоро бити утврђен и саопштен; свети преподобномученици медљански игуман Серафим, монах Авакум и монах Мардарије, са датумом празновања 28. септембра/11. октобра; света деца мученици, јастребарски и сисачки, са датумом празновања 13. јула/26. августа; свети мученици зворничкотузлански, са датумом празновања 26. маја/8. јуна; свети мученици бачки, са датумом празновања 10/23. јануара. Измењен је датум празновања мученика дабробосанских: уместо 28. јуна/11. јула, њихов спомен ће се убудуће обележавати 5/18. јула сваке године. Одређен је датум празновања светих свештеномученика житомислићких – 13/26. јун, док су мученицима пребиловачким и доњохерцеговачким прибројани и сви остали мученици пострадали за веру у Херцеговини у време Другог светског рата, који ће се од сада сви заједно прослављати под називом свети мученици пребиловачки и остали херцеговачки мученици, са датумом празновања 24. јула/6. августа.

Следећи благодатни и благословени догађај на Сабору било је заједничко служење саборне свете Литургије у Храму Светог Саве на Врачару после васпостављања евхаристијског општења и канонског јединства између Српске Православне Цркве и Македонске Православне Цркве, како се она називала после прекида општења 1967. године. Литургију је служио Патријарх српски г. Порфирије уз саслужење Архиепископа охридског и македонског г. Стефана и већег броја архијереја, свештеника и ђакона.

Саслушани су и анализирани извештаји о раду Светог Архијерејског Синода и епархијских архијереја, као и добротворне фондације „Човекољубље“ и других фондација, установа и служби Српске Православне Цркве у протеклом периоду.

Као и ранијих година, Сабор се бавио и радом Патријаршијске библиотеке, Музеја и Архива Српске Православне Цркве, као и питањем црквене просвете, брижљиво анализирајући тренутно стање и проблеме. За ректоре богословија постављени су досадашњи вршиоци дужности ректора: Богословије Светог Саве у Београду – протођакон Радомир Врућинић; Богословије Светог Арсенија у Сремским Карловцима – протојереј-ставрофор мр Јован Милановић;

Богословије Светог Петра Дабробосанског у Фочи – протонамесник Љубомир Пријовић. Током овог заседања пажљиво је саслушан и извештај о делатности Богословског факултета „Свети Сава“ у Либертивилу, САД, са конкретним одлукама за унапређивање наставног процеса.

Разматрано је и стање наше Цркве на Косову и у Метохији, у Црној Гори, у Хрватској и другде, као и духовне и све остале последице ратног сукоба у Украјини. Посебно је разматрана тема избеглица, од којих је велики број уточиште нашао на простору јурисдикције Српске Православне Цркве. Сабор је са дужном пажњом и бригом разматрао и појаве које угрожавају, а у неким случајевима и нарушавају јединство Православне Цркве.

Сабор је попунио упражњене епархије западноевропску и шабачку. За Епископа западноевропског изабран је досадашњи викарни Епископ хвостански Јустин (Јеремић), а за Епископа шабачког досадашњи викарни Епископ топлички Јеротеј (Петровић), док је администрирање Епархијом загребачко-љубљанском поверено Његовој Светости Патријарху. За викарне епископе Патријарха српског изабрани су: архимандрит Алексеј (Богићевић), игуман манастира Светог Луке у Бошњанима крај Варварина, са титулом Епископ хвостански; архимандрит Иларион (Лупуловић), игуман манастира Драганца код Ђиљана, са титулом Епископ новобрдски; архимандрит Нектарије (Самарџић), клирик Епархије британско-скандинавске, са титулом Епископ јегарски; архимандрит Доситеј (Радивојевић), настојатељ манастира Светог Георгија у Ћелијама код Лазаревца, са титулом Епископ липљански, и протосинђел Петар (Богдановић), настојатељ манастира Горњака код Петровца на Млави, са титулом Епископ топлички.

Током Сабора одржана је и седница Централног тела за довршење Спомен-храма Светог Саве на Врачару.

Сабор је током заседања учинио две посете: председнику Републике Србије г. Александру Вучићу и престолонаследнику Александру Карађорђевићу, на позив ових истакнутих јавних личности.

У Светом Синоду мандат је престао Митрополиту дабробосанском Г. Хризостому и Епископу крушевачком Г. Давиду, који остају чланови заменици. За нове чланове Светог Синода изабрани су Митрополит црногорско-приморски Г. Јоаникије и Епископ бачки Г. Иринеј.